

Betrekken bij
PS-vergadering van
20 en 27 mei 2020

*De leden van de commissie wordt
verzocht hun eventuele opmerkingen
binnen acht dagen na ontvangst aan
de statenadviseur mede te delen.*

Samenvatting

**van de digitale vergadering van de
Statencommissie Omgevingsbeleid**

gehouden op 6 mei 2020

SAMENVATTING

Digitale Vergadering van de Statencommissie Omgevingsbeleid

Woensdag 6 mei 2020

U kunt de agendavoorstellen en de ingezonden brieven, evenals de samenvattingen, via het Staten-InformatieSysteem (SIS) inzien op de website van de provincie onder het volgende adres:

<https://www.drentsparlement.nl/vergaderingen/>.

De lijst met toezeggingen tot en met de digitale vergadering van 6 mei 2020 is als bijlage opgenomen bij deze samenvatting.

Aanwezig:

de heer G. Serlie (voorzitter)
de heer M.A.M. Berends (PvdA)
de heer E. Bos (GroenLinks)
de heer J.F. Bos (Forum voor Democratie)
de heer R.A.A. Bosch (PvdA)
de heer R.W. Camies (Forum voor Democratie)
mevrouw L. van Dijken-te Velde (ChristenUnie)
mevrouw A.M. Kleine Deters (D66)
de heer T.A. Koopmans (PVV)
de heer E.E.A.A. van Liempd (GroenLinks)
de heer R. Mäkel-van Luttikhuisen (SP)
de heer J.J. Moes (VVD)
de heer P. Moltmaker (VVD)
de heer K. Neutel (CDA)
mevrouw T. Potharst (Partij voor de Dieren)
de heer H.J. Pragt (D66)
de heer R.R. Pruisscher (ChristenUnie)
de heer A.K. Schoenmaker (Sterk Lokaal)
de heer J.G.M. Schomaker (PvdA)
mevrouw E. Slagt-Tichelman (GroenLinks)
de heer J. Smits (VVD)
mevrouw E.C. Vedder-Monaster (CDA)
de heer S.J. Vegter (CDA) (vicevoorzitter)
de heer H.H. Veldsema (ChristenUnie)
de heer A. Vorenkamp (PVV)
de heer H. van de Weg (SP)
de heer J.R. Wiersema (Sterk Lokaal)
mevrouw B. Zouine (D66)
mevrouw R.R.M. Zuiker (Partij voor de Dieren)
mevrouw F. Zwaan-Alberts (VVD)
de heer P.A. Zwieters (PvdA)

mevrouw M.W. Veenstra, statenadviseur

Afwezig:

de heer J.W. Drukker (Forum voor Democratie)
de heer F.P. Duut (OpDrenthe)
de heer A.J. Voerman (OpDrenthe)

Voorts aanwezig de leden van GS:

de heer C. Bijl (PvdA)
de heer H. Brink (VVD)
de heer H.G. Jumelet (CDA)
de heer J.N. Kuipers (GroenLinks)
de heer T. Stelpstra (ChristenUnie)

1. Opening

De voorzitter, de heer Serlie, opent de digitale vergadering om 9.45 uur. Hij heet de aanwezigen welkom en concludeert dat het quorum voor deze vergadering aanwezig is.

De fractie van OpDrenthe heeft zich afgemeld voor statenactiviteiten tot aan het zomerreces.

In deze vergadering vindt behandeling van de tweede termijn van de agendapunten 5 t/m 11 plaats.

De eerste termijn is schriftelijk afgedaan. De bijdrage in de eerste termijn staat bij het betreffende agendapunt van de vergadering op het SIS (StatenInformatieSysteem).

Bezemvragen (vragen van commissieleden die niet of onvoldoende door GS zijn beantwoord in de eerste schriftelijke termijn) worden gemaïld naar de gedeputeerde. De gedeputeerde beantwoordt deze in de digitale vergadering voordat wordt begonnen met de tweede termijn.

2. Vaststelling van de agenda

De agenda wordt conform vastgesteld.

3. Mededelingen

Geen.

4. Rondvraag

Er zijn twee rondvragen aangemeld:

1. Mevrouw Potharst (Partij voor de Dieren) heeft een rondvraag over zorgen om droogte in Drenthe. De fractie geeft aan dat het lijkt dat 2020 een jaar wordt waarop, gedurende het groeiseizoen wederom te weinig water beschikbaar is voor natuur en landbouw. De fractie vraagt of de provincie Drenthe er alles aan heeft gedaan om deze droogte te voorkomen en welke maatregelen er op dit moment worden genomen.

De heer v.d. Weg (SP) vraagt wat de invloed is van 2,5 cm oppervlakte verhoging in het IJsselmeer op de watervoorziening in Drenthe.

Gedeputeerde Kuipers geeft aan de provincie volop aan de slag is met plannen om grondwater vast te houden. De grondwaterstand was in de natte winter hersteld, maar het tekort aan neerslag in april is nu het probleem. Voor het watersysteem op zich zijn de waterschappen bevoegd gezag. In 2018 was 75% van de grondwaterdaling toe te schrijven aan verdamping. Het gezamenlijk effect van de onttrekking was ongeveer 12%. Van invloed op droogte zijn neerslag, grondwatervoorraad en wateraanvoer en afvoer. In 2018 heeft de beleidstafel droogte geadviseerd om over te gaan naar het zgn. robuust grondwaterbeheer. Er is voor Nederland een verdringingsreeks van droogte opgesteld, dat betekent bij droogte een bepaalde prioritering is aangebracht voor het voorzien van water bij ernstig watertekort: onherstelbare natuur (bijv. hoogveen) staat in categorie 1 en landbouw zit in categorie 4, dat betekent dat beregening van graslanden als eerste wordt afgekoppeld.

Gedeputeerde Kuipers geeft vervolgens een toelichting op de zaken die de provincie Drenthe doet om voldoende water vast te houden.

Voor wateraanvoer is Drenthe grotendeels afhankelijk van IJsselmeerwater. Het is voor Drenthe de wateraanvoer voor droge perioden. Voor droogte moet Drenthe ook zelf maatregelen nemen, kunnen niet voldoende aanvoeren uit het IJsselmeer, ook al is er sprake van 10% extra.

Mevrouw Potharst is tevreden met de uitgebreide beantwoording. Graag wil ze de genoemde bronnen in het betoeg van de gedeputeerde schriftelijk ontvangen. Dit zegt de gedeputeerde toe.

Toezegging gedeputeerde Kuipers:

De relevante informatie, waaronder het rapport onderzoek naar effecten van droogte (2018) komt ter beschikking aan de fracties.

2. Mevrouw Kleine Deters (D66) heeft een rondvraag over de € 50.000 die beschikbaar is voor preventieve maatregelen voor schapenhouders. De fractie heeft twijfels over de hoogte van het bedrag en vraagt waarop dit bedrag is gebaseerd.

De heer Vorenkamp (PVV) vraagt of de € 50.000 geen druppel op de gloeiende plaat is om wolven en schapen te scheiden.

Gedeputeerde Jumelet geeft aan dat er op 11 februari jl. advies van de werkgroep binnen is gekomen over hoe om te gaan met preventieve maatregelen om schapen te beschermen tegen wolven. Aan dit advies is het bedrag van € 50.000 gekoppeld. Over de besteding vindt overleg plaats met de Gebiedscommissie. Er zijn nog geen concrete maatregelen gekomen omdat de Gebiedscommissie nog aan het werk gaat om de schapenhouders te adviseren welke maatregelen ze het beste kunnen nemen. Door de coronacrisis is dit werk vertraagd maar de gedeputeerde hoopt voor de zomer met concrete afspraken te komen. Er zijn nu al wel wolfwerende rasten te leen via de provincie.

De gedeputeerde is voor een 'gecontroleerd beheer' van de wolf in Drenthe. De wolf is een beschermde diersoort maar in een dichtbevolkt land als Nederland is het niet wenselijk om de wolf helemaal de vrije hand te geven. Daarom wil hij in nationaal en in Europees verband de discussie aan gaan over gecontroleerd beheer.

Mevrouw Kleine Deters (D66) is niet tevreden met de inhoudelijke beantwoording. Ze wil het punt n.a.v. punt A.12 van de LIS agenderen voor de eerstvolgende OGB-vergadering. De fractie van de VVD sluit zich hierbij aan.

5. Beantwoording vragen van de Statenfractie Forum voor Democratie over Kappen van bomen (brief van 10 december 2019)

Dit punt is geagendeerd op verzoek van de Statenfractie Forum voor Democratie

De heer Camies (Forum voor Democratie) geeft aan dat, het verdwijnen van bomen het karakteristieke Drentse landschap dreigt aan te tasten. Nu telt de provincie 5,2 miljoen bomen, dat zijn 12 bomen per inwoner (voor Nederland is dit 9 bomen). Het aantal bomen is tussen 2013 en 2017 met 2,9 procent afgenomen. Bossen moeten een onderdeel van Drenthe zijn, dit komt ook het toerisme ten goede. De fractie wijst erop dat bomen tijdens hun groei ook CO₂ uit de lucht halen, wat dus weer helpt tegen de klimaatverandering. De fractie vindt het van belang de discussie te voeren voordat er een concept Bossenstrategie voorligt. De fractie voorziet een causaal verband tussen de afname van het bosareaal, de omzetting van de boswet naar de natuurwet en de opkomst van biomassacentrales.

Samenvattende reactie van de fracties

De PvdA kijkt uit naar de Bossenstrategie en meldt dat er ook andere cijfers beschikbaar zijn dan de genoemde cijfers van FvD. De fractie vraagt naar de mogelijkheden van koppeling van de Drentse ambities van herbebossing naar de Europese ambities geformuleerd door Frans Timmerman.

De VVD geeft aan dat er nu veel meer bossen zijn dan 75 jaar geleden, bossen hebben veel water nodig, dat is één van de veroorzakers van de droogte. De fractie is het wel eens met FvD dat bossen een positieve invloed zijn op toerisme in Drenthe. Maar om aangeplant bos, (destijds) i.v.m. mijnbouw, te kappen vindt de fractie geen probleem.

Het CDA vindt bomen en bossen belangrijk voor de rol die ze vervullen m.b.t. biodiversiteit, klimaat, benutting en belevingswaarde van de leefomgeving. De fractie is niet enthousiast over de inzet voor bomen voor biomassacentrales.

De fractie van de CU verwijst naar de Bossenstrategie, daarin wordt aangegeven er een toename wordt nagestreefd qua oppervlakte en kwaliteit en dat de toepassing van hout voor biomassacentrale niet de bedoeling is. De fractie vraagt of hiermee het probleem van de FvD niet uit de wereld is.

De PVV geeft aan dat de ontbossing al een aantal jaren zichtbaar is in Drenthe. Die ontbossing wordt in de hand gewerkt omdat in de wet natuurbescherming een vrijstelling is opgenomen voor melding herplant binnen de natuurwet voor natura gebieden 2000. Zo hebben de TBO's vrijheid gekregen naar hun inzicht de natuur in te richten. De fractie vraagt GS of de Bosstrategie deze vrijheid kan inperken. GroenLinks vindt bossen en bomen van groot belang, agendering in het klimaatakkoord is dan ook van belang. Tevreden met de ambitie van GS om 10% meer bos te realiseren en hoopt dat GS hier snel werk van maakt, omwille van de CO2-reductie, biodiversiteit en het Drentse landschap. Betreurt het dat er geen vervolg wordt gegeven aan het project Drents Goud. Het meldpunt van het Drents Goud staat vol met meldingen van verdwenen houtwallen en bosschages.

De SP is het ernst om de klimaat doelstellingen naar een haalbaar niveau te brengen en daar hoort meer aanplant van bomen bij. Kijkt uit naar de Bossenstrategie en de provinciale uitwerking daarvan. Voor D66 is het bosareaal van groot belang, maar vindt waardevolle natuur breder dan alleen het bosareaal. Hecht aan herplantplicht en is blij met aandacht voor het halen van de klimaatdoelstellingen. Partij voor de Dieren: goed dat er aandacht is voor het bosareaal. Net als de andere fracties is PvdD ook liefhebber van bomen en vooral met de blik op de toekomst in het belang van biodiversiteit en het CO2. Will de discussie aangaan over de CO-2 uitstoot van de landbouw en aandacht voor verdroging in dit kader. Kijkt uit naar de discussie over het gebruik van biomassa in Drenthe en is het eens met GL om Drents Goud nieuw leven in te blazen.

De reactie van het college van GS op hoofdlijnen wordt als volgt verwoord.

Gedeputeerde Jumelet geeft aan dat de ambitie van GS is om de hoeveelheid bos toe te laten nemen. Bosbeheerders vragen vaak kapmeldingen aan omdat ze hun bos willen verjongen. Ook verdwijnen er wel eens bomen die bijv. het uitzicht voor een uitrit belemmeren, of vanwege een gewijzigde verkeerssituatie. Er geldt weliswaar een herplantingsplicht, maar kennelijk loopt het aantal bomen dus toch langzaam terug. De gedeputeerde erkent dat bomen in de groeiperiode CO2 uit de lucht halen, dit is een reden te meer om met o.a. Staatsbosbeheer het gesprek aan te gaan over uitbreiding van het bosareaal in Drenthe.

Wat het college betreft wordt de nationale en de Europese doelstelling tot herbebossing gecombineerd opgepakt. De Bossenstrategie is bedoeld om een bijdrage te leveren aan de klimaatdoelstelling en zal een plek krijgen in de Klimaatagenda.

Zodra de Bossenstrategie is vastgesteld in GS vindt bespreking plaats in de Staten.

Binnen het VDG wil de gedeputeerde aandacht vragen voor het handhaven op het verdwijnen van landschapselementen. Ook wil de gedeputeerde weer kijken naar Drents Goud, hij gaat dit samen oppakken met gemeenten.

Toezeggingen gedeputeerde Jumelet

Gedeputeerde Jumelet zegt toe binnen het VDG de onderwerpen handhaving op het verdwijnen van landschapselementen en Drents Goud op de agenda te plaatsen.

De heer Camies (Forum voor Democratie) is blij met het voornemen van GS om meer bomen te planten. Blijft wel, dat er een toename is van biomassacentrales. Dit fractie zal hier kritisch naar blijven kijken.

De voorzitter sluit de beraadslaging met de conclusie dat dit punt voldoende is behandeld.

6. Eindevaluatie Plan van aanpak akker- en weidevogels in Drenthe 2017-2019 (brief van GS van 26 november 2019)

Dit agendapunt is op voorstel van Partij voor de Dieren door meerdere fracties geagendeerd.

Mevrouw Zuiker (Partij voor de Dieren) geeft aan dat de zgn. bezemvragen onvoldoende zijn beantwoord. De gedeputeerde heeft een brief gestuurd aan PS om de Staten te betrekken bij het opstellen van het nieuwe plan van aanpak. Dit nieuwe plan is er nog niet, vragen daarover kunnen nog niet beantwoord worden.

Partij voor de Dieren is fel tegenstander van de lichtbakkenjacht. Lichtbakkenjacht is in de wet natuurbeheer verboden tenzij de provincie een ontheffing verleent. Vooruitlopend op een nieuw plan voor bescherming van weidevogels heeft de provincie alvast maar opdracht gegeven voor lichtbakjagen. De mening van de fractie is dat zolang er wordt doorgedaan met de intensieve landbouw, er problemen blijven met biodiversiteit. Allerlei initiatieven op het gebied van natuurinclusieve landbouw worden links- en rechts ingehaald door het feit dat de landbouw in Drenthe intensief is en nog steeds kan opschalen. Indien dat belangrijk wordt gevonden moeten we accepteren dat de traditionele boeren-landvogels verdwijnen.

Samenvattende reactie van de fracties

Voor de VVD-fractie blijft een grote zorg, het opeten van eieren en kuikens van de akker- en weidevogels. Het evaluatierapport bevestigt dit, want de nesten en jongen die in een gebied zijn voorzien van een raster, werden vaker grootgebracht dan in percelen waar geen raster om heen zat. Er moet meer ingezet worden op predatie. De fractie ziet ook dat de schaalvergroting van de landbouw negatief werkt voor de akker- en weidevogels. De VVD is voor uitbreiding van de beschermingsgebieden, maar wil in ruil daarvoor meer op vossen jagen. Dat gebeurt 's nachts met lichtbakken op auto's. GroenLinks stelt voor dat de provincie een uitgestelde maaidatum gaat opleggen, zodat eieren uitgebreed kunnen worden en kuikens kunnen volgroeien. Als uitstel van maaien niet mogelijk is, zou één maaisysteem kunnen worden voorgesteld waarbij zoveel mogelijk vogels het overleven. Verder zijn er door het gebruik van landbouwgif veel minder insecten en dus is er ook geen voedsel voor de jonge vogels. Of het gif zelf zorgt voor vogelsterfte als de jonge vogels het via insecten binnen krijgen.

De fractie van de PvdA wijst op het wankel evenwicht bij akker- en weidevogels, dit is ook bevestigd door het Ermberaad. De fractie doet de suggestie, na overleg met het Ermberaad, om boeren in groepen (mini-coöperatie) samen te laten optrekken in hun werk voor bijv. bescherming van de akker- en weidevogels. Ze kunnen dan o.a. de kosten van een waterpomp delen.

Het CDA is blij dat alle fracties de wens hebben om vooruit te kijken en dat de partijen in het veld hebben aangegeven dat ze meer naar elkaar zijn toegegroeid, dat is belangrijk om succesvol te zijn. Fijn ook dat het standpunt van het Ermberaad is dat zij verder en vooruit willen. Daar moet ook de aanzet tot een vervolg vandaan komen.

D66, VVD en SP willen dat in ieder geval de kansrijke gebieden waar akker- en weidevogels nog wel overlevingskansen hebben worden uitgebreid. Hierbij geeft D66 aan dat er wel geld en middelen beschikbaar moeten worden gesteld. Nu moeten boeren zelf de maatregelen financieren of voorfinancieren. Ook hebben de vrijwilligers te weinig middelen tot hun beschikking. Zo is er maar één drone beschikbaar voor onderzoek, dat moeten er meer worden. De SP-fractie is het ermee eens dat toegewerkt wordt naar een nieuw plan van aanpak. Er moet nog veel gebeuren, en de monitoring kan beter. De fracties van PVV en Forum voor Democratie zijn voor het jagen op vossen met lichtbakken.

De PVV geeft aan dat predatie omlaag moet en dat vooral de bestrijding van de vos van belang is om de stand van weide- en akkervogels te verhogen. De fractie verwijst naar een film op Youtube: Rotvos. De FvD geeft ook aan dat het predatiebeleid moet worden uitgebreid en dat er door moet worden gegaan met de vossenjacht 's nachts.

De reactie van het college van GS op hoofdlijnen wordt als volgt verwoord.

Gedeputeerde Jumelet heeft veel waardering voor de vrijwilligers en de mensen van het Ermberaad, er is veel in gang gezet de afgelopen jaren. Nog steeds neemt het aantal vogelsoorten op akker- en weilanden schrikbarend af. In de vier proefgebieden in Drenthe worden wel kleine succesjes geboekt door boeren, vrijwillige vogelbeschermers en jagers. Maar die gebieden zijn te klein om vogelsoorten te behoeden voor uitsterven. Dat is ook één van de conclusies na drie jaar Plan van Aanpak Akker- en Weidevogels. De gedeputeerde is niet tegen de inzet van meer geld en middelen, maar hij ziet vooral de inzet daarvan in de kansrijke gebieden. En die zijn weer te klein om soorten te laten overleven, zo staat in de evaluatie. Het geld dat de afgelopen drie jaar is uitgegeven is een kleine half miljoen euro. Ook de droogte van de afgelopen jaren speelt bij het behoud van weidevogels een rol. Plekken die plas-dras (natte weiden) zijn gemaakt verdrogen. In het huidige plan dat voortgezet wordt totdat er in 2021 een nieuw plan is, wordt ingezet op een verbetering van de biotoop.

Er is een nieuw plan in de maak door de provincie, natuurbeschermers en boeren.

In het hele proces is gebleken dat samenwerken van allerlei instanties zijn vruchten afwerpt.

Mevrouw Zuiker (Partij voor de Dieren) geeft aan dat de grootste oorzaak van de slechte stand van akker- en weidevogels de mensen zelf zijn. We hebben ons ruimtegebruik en de landbouw zo ingericht dat er bijna geen ruimte, te weinig voedsel en geen reële overlevingskans voor veel boerenlandvogels is. De fractie bereidt de motie 'stop lichtbakjagen' voor de PS-vergadering van 20 mei voor.

De voorzitter sluit de beraadslaging met de conclusie dat dit punt voldoende is behandeld.

7. Toekomstagenda Regio Groningen-Assen 'Kwaliteitssprong voor de regio' 2020-2025; Statenstuk 2020-921

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. De evaluatie en actualisatie van de Regiovisie Groningen-Assen, zoals verwoord in het bijgevoegd rapport "Toekomstagenda Kwaliteitssprong voor de regio", vast te stellen.
2. In te stemmen met het verlengen van de jaarlijkse bijdrage ad. € 921.732, - aan de Regio Groningen Assen met twee jaarschijven (2024 en 2025)

Samenvattende reactie van de fracties

De VVD-fractie is positief maar heeft wel enkele kanttekeningen. De fractie heeft bedenkingen bij de constructie van de RGA; de politieke kaderstelling en de controle hierop is marginaal en de RGA wordt ook ingezet voor zaken die door gemeenten of provincies zélf georganiseerd kunnen worden. Wonen is een belangrijke opgave voor provincie en gemeenten, maar de grens houdt niet op bij de RGA. Onder de vlag 'Regionale en Innovatieve projecten' vallen mooie projecten, maar het is de fractie niet altijd duidelijk waarom RGA deze (mede) financiert en waarom dit niet gewoon via de gemeente/provincie kan lopen. Dit is een punt voor de evaluatie. De fractie ziet meerwaarde in de woonvisie, de vraag is hoe de lokale woonvisies zich verhouden tot de RGA. VVD ziet niet in waarom de vierde pijler 'ruimtelijke kwaliteit' onderdeel zou moeten zijn van de RGA. Verder de vraag naar de regionale meerwaarde van het project Groeningen.

De fractie van het CDA is het eens met de VVD v.w.b. de democratische legitimatie en de evaluatie in dit construct. Vindt het van groot belang dat RGA zich blijft inzetten waardoor de regio als belangrijk economisch centrum voor Den Haag op de kaart blijft staan en dat er bij goede ontwikkelingsplannen mede blijvende financiële steun kan komen van het rijk. De vraag is of de vierde pijler daaraan bijdraagt. Ook vraagt men zich af of wel alle mogelijkheden worden benut om de aansluiting van onze regio te versterken met Noord-Duitsland (Hamburg). Zo niet, dan stelt de fractie voor dit op te pakken als provincie Drenthe samen met de provincie Groningen.

De D66-fractie staat positief over de samenwerking RGA en is positief over de gerealiseerde resultaten. Vaagt of er al bijstellingen zijn gedaan in de toekomstagenda n.a.v. de invloed van de Corona-crisis en wanneer het jaarprogramma 2021 in PS aan de orde komt.

De fractie van de PvdA kan instemmen met de vaststelling van de toekomstagenda en ook instemmen met het verlengen van de jaarlijkse bijdrage. Toevoeging van de vierde pijler ruimtelijke kwaliteit ziet de fractie als een logische gedachte.

De CU-fractie vraagt aan GS met welke ideeën Drenthe naar de stuurgroep vergaderingen gaat voor de uitwerking van pijler 4. Volgens de fractie zou 'verdozing' (de groei van het logistiek vastgoed en de opkomst van XXL-distributiecentra) onder de nieuwe pijler kunnen vallen. Voor deze verdozing moet vroegtijdig aandacht zijn, aldus de CU.

De fractie van FvD acht regionale samenwerking zoals beoogd in de doelstellingen van de Toekomstagenda RGA belangrijk, omdat de regio steeds meer een internationaal karakter krijgt. De fractie is van mening dat de Eemshaven, GAE en een spoorverbinding met Duitsland bijdragen aan een goede bereikbaarheid van onze regio. In stand houden van GAE is dan ook van groot belang voor de FvD en dient hiervoor een motie in op 20 mei.

Voor de fractie van Partij voor de Dieren is het onduidelijk wat de meerwaarde voor Drenthe is van het in stand houden van het samenwerkingsverband RGA. Dit omdat onvoldoende inzichtelijk is gemaakt wat de doelen en de resultaten zijn. Expliciete aandacht voor de regio wordt wel van belang geacht, maar de manier waarop roept vragen op. Er wordt voorgesteld een vierde pijler (Ruimtelijke kwaliteit) toe te voegen aan het samenwerkingsverband. Volgens PvdD is dit een indicatie dat de doelstelling van het platform niet duidelijk is.

De fractie van de PVV is het eens met de opmerkingen van CDA en VVD. Is van mening dat gezien de impact van de Corona-crisis op de economie het beter is om de uitwerking van deze agenda op te schorten totdat er meer duidelijkheid is over waar de grote knelpunten in het Noorden zijn gelegen. De fractie vindt het onverstandig de huidige koers voort te zetten en vraagt om opschorting van koersbepaling. Tevens pleit de PVV ervoor om de toegevoegde vierde pijler 'on hold' wordt gezet.

De GroenLinks-fractie vraagt zich af in hoeverre er overleg is geweest met Amsterdam en Hamburg over internationalisering van de RGA. GL ziet goede verbindingsmogelijkheden d.m.v. het spoor.

De reactie van het college van GS op hoofdlijnen wordt als volgt verwoord.

Gedeputeerde Kuipers geeft aan dat het college positief kritisch is over de samenwerking Groningen-Assen. Werkt al ruim 20 jaar samen aan regio-overschrijdende projecten echter samenwerken is geen doel op zich; er moet sprake zijn van meerwaarde. Deze ligt vooral in grensoverschrijdende opgaven op het gebied van economie, mobiliteit, wonen en, voor zover ondersteunend aan de andere thema's, op het gebied van ruimtelijke kwaliteit. De eigen Drentse beleidskaders zijn de basis voor deze samenwerking. De besluitvorming is zo ingericht dat de voorbereiding in de portefeuillehouders-overleggen waarborgt dat er voldoende inbreng is van alle deelnemers en er in de stuurgroep op basis van unanimité besluiten worden genomen. De RGA wil zich nadrukkelijker in de internationale context positioneren zodat, in afstemming met het SNN, beter aanspraak gemaakt kan worden op Europese subsidies. In dit kader worden bijvoorbeeld door de stad Groningen, namens de regio, gesprekken gevoerd met Amsterdam en Hamburg om te kijken of de as Amsterdam-Groningen-Hamburg kan worden versterkt. De Toekomstagenda RGA is eind 2019 vastgesteld in de stuurgroep en begin dit jaar via de colleges van B&W en GS ter vaststelling aan de raden/Staten toegestuurd. De coronacrisis is van recentere datum. Het is echter duidelijk dat de coronacrisis een impact zal hebben op de beleidskeuzes in de nabije toekomst. Het college geeft er de voorkeur aan om de huidige koers bij te stellen op het moment dat de gevolgen hiervan duidelijk zijn/worden. Eventueel opschorten kan erin resulteren dat bijv. investeringen in wonen en mobiliteit, vertraagd worden maar de impact is nu nog onduidelijk. Zodra bijstellingen worden voorzien, wordt PS ingelicht.

Gedeputeerde Brink geeft aan dat je moet samenwerken als dit meerwaarde heeft. Het plan 'Groeningen' wordt 26 juni inhoudelijk in de stuurgroep besproken. Er wordt zeker gekeken naar de meerwaarde voor de regio Drenthe. De gedeputeerde meldt dat mede naar aanleiding van de evaluatie aandacht wordt gegeven aan ruimtelijke kwaliteit. Hij maakt zich op dit moment nog geen zorgen om verdozing in Drenthe, mogelijk geldt dit wel al voor de rand van de stad Groningen maar er is door het college aandacht om de ruimtelijke kwaliteit te bewaken.

De voorzitter sluit de beraadslaging met de conclusie dat het Statenstuk 2020-921 doorgaat als B-stuk naar de vergadering van PS.

8. Stikstof

Bij dit onderwerp zijn betrokken de brieven A.5, A.9, B.9 en B.36

Gedeputeerde Jumelet meldt dat er nog een bezemvraag is binnengekomen van de PVV betreffende de 26 weken periode. Als een vergunningaanvraag binnen komt wordt deze definitieve vergunning in principe binnen 13 weken verleend na datum waarop de aanvraag is ingediend. Maar GS kan gebruik maken van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure waarmee de termijn nog eens met 13 weken kan worden verlengd en zodoende op 26 weken uitkomt.

Met betrekking tot de laatste informatie over de natuurbank. De natuurbank is reeds een aantal keren door D66 aangehaald. De natuurbank is vooral voor grote projecten zoals dijkverzwaring of infrastructurele werken. Wat betreft de stand van zaken van de gebiedsgerichte aanpak. Er is tot nu toe één grote bijeenkomst geweest met alle stakeholders. Door de Coronacrisis kon deze bijeenkomst niet herhaald worden. Ook is er gewacht op de brief van de Minister waardoor de gebiedsgerichte aanpak op een lager pitje stond. Nu de brief er is gaat het college kijken hoe invulling kan worden gegeven aan die gebiedsgerichte aanpak. Elke provincie heeft een kwartiermaker die gaat kijken hoe hier invulling aan kan worden gegeven. Er zijn nog wel vragen over de staat van instandhouding daar worden de laatste zaken voor geregeld en hiervoor is de Minister aanzet omdat hij de systeemverantwoordelijke is. De brief van 3 april jl. laat de stand van zaken zien op al die verschillende onderwerpen. Brief B36 Reactie IPO op Kamerbrief van 24 april 2020 over Voortgang stikstofproblematiek: structurele aanpak. GS heeft in eerste reactie aangegeven positief kritisch te zijn over de aanpak. Gedeputeerde Jumelet vraagt PS om inbreng op dit onderwerp zodat hij dit kan meenemen naar het bestuurlijke overleg met Minister Schouten op 28 mei a.s.

Samenvattende reactie van de fracties

Het CDA wil perspectief voor de boeren en daar hoort geen uitkoopregeling voor veehouders bij. De € 1 miljard die beschikbaar is gesteld is gesteld voor deze uitkoopregeling kan wat het CDA betreft worden besteed aan innovatie en verduurzaming. Daarnaast vindt de fractie het bijzonder dat er een uitkoopregeling is bedacht voor deze sector en niet voor andere sectoren en vraagt zich af wat voor signaal het Kabinet hiermee afgeeft. Het CDA vraagt aan het college om zo spoedig mogelijk met een concreet stappenplan te komen voor gebiedsgerichte aanpak en deze ter besluitvorming voorleggen aan PS. Afhankelijk van de inbreng van de andere fracties op dit punt wordt door het CDA voor de PS vergadering van 20 mei a.s. een motie over dit punt voorbereid. Goed dat GS nog steeds in gesprek zijn met het Landbouwcollectief en de TBO's. Geeft aan de gedeputeerde mee dat de besprekingen met het Landbouwcollectief in Den Haag ook weer door moeten gaan. Goed dat er regie komt op extern salderen.

GroenLinks wil perspectief voor de natuur. Uit de Kamerbrief van de Minister kan worden opgemaakt dat zij dit niet gaat oplossen. Wellicht gaat dat wel gebeuren als de Stikstofwet uit de Tweede Kamer aangenomen wordt. De goede intenties die in de Kamerbrief zijn genoemd gaan helaas ten onder aan vrijblijvendheid. GroenLinks wil graag een reactie van de gedeputeerde over de gebiedsgerichte aanpak van de Minister en zijn visie of deze aanpak werkelijk wat aan de problemen doet.

GroenLinks is van mening dat er geen behoefte is aan grootschalige uitkoop van boeren maar juist bijstaan bij het verduurzamen van de boerderijen. Er moet vooral wat aan de aanvoer van stikstof gebeuren. Het robuuster maken van de natuur en aanbrengen van bufferzones kan nu al. Wat is de mening van de gedeputeerde op deze punten en het college moet daadkrachtiger optreden.

De VVD is teleurgesteld in de kabinetsbrief. Deze brief lost niets op en de leefbaarheid van Drenthe zal alleen maar meer onder druk komen te staan. Is het eens met het CDA en hoopt voor de PS vergadering van 20 mei 2020 met een breed gedragen motie te komen voor de leefbaarheid in Drenthe want de wettelijke doelstelling die de Minister aanhaalt in de brief is onrealistisch.

De PVV spreekt steun uit voor de opmerkingen van het CDA en de VVD. Vindt dat het stikstofdossier alleen maar onduidelijker wordt. Het enige wat duidelijk wordt is de € 7 miljard die het Rijk denkt te gaan besteden onder het mom van het Stikstofdossier. Vreemd dat zaken als uitbreiding en verbindingen in het Natuurnetwerk Nederland en de compensatie voor bomenkap door diezelfde terreinbeheerders onder dit dossier komt te vallen. De PVV wil perspectief voor de boeren en wil niet dat de agrarische sector in Drenthe wordt opgeofferd door de juridische stikstofmodellen. Vraagt om de effecten van de landbouw nu eens goed uit te zoeken met echte metingen.

Het Forum voor Democratie deelt de mening van het CDA, VVD en PVV. Het Forum voor Democratie vindt dat met dit stikstofdossier alleen wordt gedacht in problemen. Waarom wordt er niet ingezet op innovatie? Bijvoorbeeld ammoniak kan helpen in het tegengaan van stikstofdioxide en Co2. Hoort graag van de gedeputeerde of dit punt meegenomen wordt. Het huidige beleid is alleen goed voor de provincie Noord Brabant en de woningbouw en gaat ten koste van de Drentse landbouw.

De ChristenUnie deelt de mening van de PVV dat het stikstofdossier steeds ingewikkelder wordt. Goed om te bedenken wat ook alweer het doel was van dit hele dossier en dat is toch het bewerkstelligen van een gunstige staat van instandhouding van de natuur. Het college heeft in de brief van 23 maart aangegeven dat er meer landelijke maatregelen getroffen moeten worden. De ChristenUnie vindt dat er ook gekeken moet worden naar de eigen inzet en vraagt aan de gedeputeerde of de extra maatregelen ook toepasbaar zijn in Drenthe. Het Kabinet haalt in haar brief een streefwaarde aan en de vraag is of dat ook in Drenthe wordt aangehouden. Het Kabinet stelt miljoenen beschikbaar, vraag van de ChristenUnie aan gedeputeerde is of er ook geld naar Drenthe gaat en hoeveel is dat.

De PvdA vindt dat met deze Kabinetsbrief wordt geprobeerd om alle ballen in de lucht te houden. Het is belangrijk de oorzaak van de stikstofcrisis niet te vergeten. Onze natuur en de biodiversiteit wordt bedreigd door de stikstofdepositie. Het is een feit dat de agrarische sector verreweg het grootste aandeel levert. De PvdA voelt zich geroepen om het op te nemen voor de natuur. Moeten de samenleving zo indelen dat de natuur kan worden hersteld en behouden. Er is een noodzaak tot kiezen om de uitstoot van stikstof te verminderen en elke sector doet daar aan mee. Willen aan de gedeputeerde meegeven dat het goed is om per sector verminderingdoelstellingen te kwalificeren.

De SP is het eens met de fracties van de PvdA en CU. Benadrukt dat er samen keuzes moeten worden gemaakt om de stikstofdepositie omlaag te krijgen want we moeten zorgen voor natuurherstel. De SP vraagt aan de gedeputeerde hoe en op welke termijn er invulling wordt gegeven aan de wens om te komen tot invulling van natuurherstel in Drenthe.

D66 is tevreden over de beantwoording van GS in de eerste termijn over de vragen met betrekking tot de Natuurbank. Wat D66 betreft mag het college de visie voor Drenthe meer overtuigend en met kracht profileren. De kansen voor natuurinclusieve landbouw kunnen benut worden. Ondanks de vele overleggen tussen de gedeputeerde, het Ministerie en het IPO blijft de huidige voortgang haperen. D66 roept de gedeputeerde op om met visie en overtuiging te pleiten voor genoemde punten waarbij de aanvang voor de versnelling voor natuurherstel en natuurinclusieve landbouw tot speerpunten worden gemaakt. Tot slot geeft D66 aan de gedeputeerde te willen steunen in een proactieve aanpak.

Sterk Lokaal geeft aan mee te willen werken aan de motie zoals genoemd door het CDA en de VVD. Voor Sterk Lokaal is het belangrijk dat de provincie Drenthe een regierol neemt omtrent de verdeling van stikstofruimte. Zijn ontstemt over het handelen van de provincie Noord Brabant waarbij buiten Noord Brabant boerderijen worden opgekocht voor de stikstofrechten .

Sterk Lokaal verzoekt de gedeputeerde met klem om actie te ondernemen zodat dit soort praktijken een halt worden toegevoerd zodat de stikstofrechten van Drenthe niet vogelvrij zijn.

Partij voor de Dieren is geïnteresseerd in de motie die wordt voorbereid vanuit de VVD maar het gaat hier wel om het beperken van de stikstofuitstoot omdat een teveel aan uitstoot aan stikstof slecht is voor de natuur. Op dit moment wordt er onderzoek gedaan door het RIVM om te kijken naar welke samenhang er is tussen de gevallen van Corona, de vele veehouderijen en stikstof en fijnstof. Partij voor de Dieren vraagt of de uitkomsten van dit onderzoek ook betrokken worden bij de stikstofplannen die in de maak zijn en is van mening dat het terug dringen van het aantal dieren het enige is wat helpt bij het terugdringen van stikstof. Wat betreft het extern salderen en verliezen is Partij voor de Dieren verbaasd om keuze voor een niet houdbaar systeem. Vraagt de gedeputeerde welke instrumenten de provincie krijgt om uitkoop tegen te gaan en alle boeren en bedrijven faire behandeling te geven.

De reactie van het college van GS op hoofdlijnen wordt als volgt verwoord

Gedeputeerde Jumelet geeft aan dat de Kabinetsbrief van 24 april 2020 bedoeld is als leidraad voor de komende 10 jaren. De Kabinetsbrief is verstuurd zonder dat de provincies en stakeholders erbij betrokken zijn geweest. Op 28 mei 2020 wordt er samen met de provincies, de VNG en de Unie van Waterschappen met de Minister gesproken over deze brief. De Tweede Kamer moet hierover ook nog met de Minister in debat. Het gaat om maatregelen ten behoeve van behoud en herstel gericht op instandhoudingsdoestelling in Natura2000 gebieden om te kunnen voldoen aan de Habitatrichtlijn en het Natuurnetwerk Nederland. Ten tweede wordt er door de Minister gesproken van natuurinclusieve ruimtelijke inrichting en als derde om met streefwaarden tot reductie te kunnen komen wat betreft de stikstofemissie. In 2030 hoopt de Minister dat tenminste 50% van alle hectare N2000 onder de kritische kdw wordt gebracht. Voor wat betreft die 50% voor Drenthe en of dat haalbaar is. Als we het Bargerveen als voorbeeld nemen waar een depositiewaarde is van 400 mol per hectare dan is iedereen het eens dat het daar lastig zal worden als we niet zowel herstelmaatregelen als hydrologische maatregelen en buffers aanleggen. Inzet is om zoveel mogelijk te doen aan natuurherstel en inzetten op robuuste natuur en de staat van instandhouding bevorderen.

Als Drenthe kunnen wij niets doen aan de Natura2000 regelingen. Dat ligt bij het Ministerie en Europa. In Drenthe hebben wij het Programma Toekomstgerichte landbouw en de Regiodeal Natuurinclusieve landbouw. Het belangrijkste argument van de Raad van State om het PAS af te keuren was omdat de Nederlandse provincies een voorschot hebben genomen op de toekomst. Als Drenthe nog ruimte wil krijgen voor het aanvragen en verlenen van vergunningen moet aangetoond kunnen worden dat er ruimte voor is in het kader van stikstof. De Minister heeft met deze brief dat geprobeerd om dat perspectief neer te zetten voor de komende 10 jaren. Er moet een verandering komen in de landbouw en in de industrie om de belasting van de natuur te voorkomen of te verminderen en dat is ook de inzet vanuit Drenthe. Om de 50% te halen moet daar veel voor gebeuren en ook uit de brief van Minister is op te maken dat niet alle maatregelen voor 2030 voor Drenthe kan worden behaald. De gedeputeerde hoort van de fracties dat zij de Drentse landbouw belangrijk vinden en dat met elkaar de ruimte moet worden gezocht om weer vergunningen te kunnen verlenen. Wat er nu nog openstaat is dat er extra ingezet moet worden op natuurherstel en daar moeten afspraken over gemaakt worden. Het geld hiervoor moet nog wel beschikbaar komen en ook de plannen hiervoor moeten nog geschreven worden.

Binnen het PAS was al sprake van maatregelen in de natuur, daar is ook al geld voor gekregen.

In Drenthe is dit de Regiodeal Natuurinclusieve landbouw samen met Groningen en Fryslân. Aan dit totaalpakket wordt hard gewerkt maar de resultaten is nog afwachten. Daarom goed om 2030 als ijkmoment om naar toe te werken. Laatste maanden veelvuldig met elkaar gesproken over hoe om te gaan met extern salderen. Op dit moment is extern salderen goed te doen maar niet met veehouders, daarvoor is er ok een bepaling opgenomen in de beleidsregels.

Er moet een soort driehoeksverhouding ontstaan tussen de saldogever, de saldonemer en de provincie maar dat heeft tot nu toe nog niet geleid tot een oplossing.

Er is excuus aangeboden door Noord Brabant voor het opkopen van de vrije ruimte. En daarbij heeft Noord Brabant ook een nieuw bestuur. Wij zijn als provincie zeer actief geweest in het informeren van onze boeren en TBO's, Bouwend Nederland en MKB Noord.

De heer Vorenkamp (PVV) vraagt gedeputeerde of hij ook de bezembrief van de PVV heeft ontvangen en overweegt om deze vragen als schriftelijke vragen in te dienen.

De voorzitter: doet een procesvoorstel voor het mogelijk agenderen van brief B.36 'Reactie IPO van 24 april 2020 op Kamerbrief van 24 april 2020 over Voortgang stikstofproblematiek: structurele aanpak'. De heer Vorenkamp (PVV) wil de brief agenderen voor de volgende Statenvergadering en zal daarvoor een onderbouwing aanleveren

De voorzitter sluit de beraadslaging met de conclusie dat de PVV de brief wil agenderen voor de Statenvergadering van 20 mei 2020 en zal hiervoor een onderbouwing aanleveren en dat er vanuit de VVD een motie zal worden ingebracht. (**NB**: besloten brief te agenderen op voorstel alle fracties, daarom geen onderbouwing nodig)

9. Rapport Noordelijke Rekenkamer Verdeling onder hoogspanning; Statenstuk 2020-928

Samenvattende reactie van de fracties

Het CDA geeft aan dat het rapport een duidelijke analyse geeft van mogelijkheden op het gebied van vormen van alternatieve energie en een duidelijke visie. Heeft echter het gevoel dat PS het anders hadden moeten doen. De fractie is van mening dat men duidelijker moet opkomen voor de rechten van omwonenden. De omgevingsverordening moet zodanig aangepast worden dat we als provincie eisen kunnen stellen. Het CDA is voorstander van het zo laag mogelijk leggen van verantwoordelijkheden en pleit voor een regierol voor de provincie. Tot slot snapt de fractie de keuze van het Presidium niet waarom dit conceptvoorstel in deze hoedanigheid hebben voorgelegd aan de Commissie en wil graag uitleg van de voorzitter van het Presidium.

De voorzitter geeft aan dat de voorzitter van het Presidium niet aanwezig is en dus ook niet bevestigd kan worden waarom het Presidium heeft besloten om dit conceptvoorstel voor te leggen aan de Commissie.

De VVD kan zich vinden in het betoog van het CDA. Het gaat de VVD om twee dingen namelijk de kwaliteit van het rapport/ onderzoek en welke leereffecten er ontstaan. Is tevreden met het onderzoek maar had graag gezien dat er in dit onderzoek meer energie initiatieven waren onderzocht. Het onderzoek laat zien dat omwonenden eigenlijk niet mee tellen als het gaat om energie initiatieven maar dat de positie van omwonenden sterker wordt als ze bereid zijn mee te gaan in de plannen. Is het eens met het CDA en adviseert het college om alle aanbevelingen over te nemen, met name aanbeveling 4. De Partij voor de Dieren vindt dat er goed onderzoek is gedaan. Dringt er bij de gedeputeerde op aan om alle aanbevelingen over te nemen en vraagt aan de gedeputeerde in hoeverre dit rapport van de NRK gecommuniceerd wordt naar de inwoners.

Voor D66 is het een groot goed dat de inwoners invloed krijgen. De fractie heeft al eens eerder een suggestie gedaan om de betreffende projecten te voorzien van een participatietraject. Doet de suggestie om de landelijke participatieladder toe te passen op alle projecten die het betreft.

De PvdA vindt het bijzonder dat GS met name aanbeveling 4 uit het rapport van de NRK niet heeft overgenomen. Het feit dat GS als onderbouwing geeft dat het een uitwerking is staat haaks op het streven van GS om energiecorporaties te ondersteunen. Hoort graag van GS een duidelijke onderbouwing hierover en adviseert GS om aanbeveling 4 uit het rapport van de NRK over te nemen.

Het Forum voor Democratie vindt dat participatie en de toegang tot het bevoegd gezag veel beter kan. De fractie zou graag zien dat er in de toekomst eerder wordt gedacht aan participatie en draagvlak bij omwonenden. Als draagvlak een doel is van de RES dan moet daar volgens het Forum voor Democratie serieus naar gekeken worden.

De PVV geeft een compliment aan de NRK voor het rapport. Als je het commentaar van GS leest kom je tot de conclusie dat GS tijd koopt en vraagt waarom GS niet meer het voortouw neemt. Roept GS op om zich meer in te zetten voor de Drentse bevolking. Verder de vraag waarom burgerparticipatie niet méér wordt gestimuleerd. Kan het zijn dat GS bang is voor vertraging als zij inzetten op burgerparticipatie. De PVV steunt de suggestie van D66 over de participatieladder.

De ChristenUnie kan de beantwoording van GS op de aanbevelingen goed volgen. Wat betreft aanbeveling 4 stelt de fractie dat de overheid niet is bedoeld om inwoners te organiseren maar wel dat de overheid een initiatiefnemer en omwonenden gelijkwaardig moet behandelen, Concludeert dat naast het fairplay beginsel er ook strijd is met het motiveringsbeginsel, gelijkheidsbeginsel, verbod van détournement de pouvoir, specialiteitsbeginsel en willekeur. De fractie stelt voor om deze punten met elkaar door te bespreken aan de hand van casuïstiek, dilemma's. Dit kan in een informele sfeer bijvoorbeeld in een Statenontmoeting. De ChristenUnie hoort graag van het college hiervan vindt.

Het valt de SP bij de beantwoording van GS op dat het opstellen van een participatieplan nu al een voorwaarde zou moeten zijn bij ruimtelijke plannen die voorzien in zon- en windparken. Ook volgt uit de Omgevingsvisie dat omwonenden een volwaardige rol krijgen. Voor de SP blijft het vaag waaruit die participatie nu precies bestaat en het is erg onbevredigend dat het college aanbevelingen 3 en 4 niet hebben overgenomen. Ook op de vraag over duurzame productie heeft de SP van GS geen duidelijk antwoord mogen ontvangen. Wat belet GS om omwonenden meer zekerheid te geven door de aanbevelingen 3 en 4 over te nemen. De SP is voornemens een amendement in te dienen waarbij aanbevelingen 3 en 4 alsnog door GS worden overgenomen.

GroenLinks is tevreden met de beantwoording van GS in de eerste termijn maar blijft van mening dat er meer duidelijkheid moet richting de inwoners en initiatiefnemers. Vindt het van belang dat aanbevelingen 3 en 4 door GS worden overgenomen. GroenLinks bedoelt met participatie het enthousiasmeren van de inwoners om zichzelf te verenigen en om met goede begeleiding op te kunnen treden als initiatiefnemer. Vraagt aan GS wanneer de uitvoeringsregeling onder de RES klaar zal zijn en geeft aan dat de vragen over TenneT in eerste termijn niet zijn beantwoord door GS. De vraag blijft heeft TenneT binnen de RES regio Drenthe gekeken naar een mix van zon, wind en opslag binnen het huidige netwerk.

De reactie van het college van GS op hoofdlijnen wordt als volgt verwoord

Gedeputeerde Stelpstra geeft aan dat voor het college, de positie van de inwoners sterk moet zijn. Maar of dat kan op de manier zoals de NRK beschrijft wordt betwijfeld. Het college heeft als reactie op het statenstuk aangegeven dat zij aanbeveling 4 zien als een uitwerking zien van aanbeveling 3. Aanbeveling 4 geeft juridische complicaties. Het college mag volgens de Ruimtelijke Ordening geen financiële compensatie afdwingen. Gedeputeerde geeft aan dat inwoners als mede-initiatiefnemer in een corporatie laten samengaan zoals genoemd in aanbeveling 4 juridisch gewoonweg niet kan. Gedeputeerde vindt het voorstel van de ChristenUnie voor een informele bijeenkomst een interessant voorstel om dan ook juridische complicaties te delen. Juist door burgerparticipatie kunnen de zaken versnellen. De participatieladder zal zeker worden meegenomen met de RES. Tot slot, de uitvoeringsregeling rondom zonneparken zal op korte termijn komen maar verwijst hiervoor naar collega gedeputeerde Brink. Gedeputeerde geeft aan het concept RES nog voor de zomer te willen bespreken en hoopt dat in fysieke samenstelling te kunnen doen.

Gedeputeerde Brink deelt de mening van gedeputeerde Stelpstra over aanbeveling 4. In de Omgevingsvisie is opgenomen dat er een grote vrijheid ligt bij de gemeentes. We stemmen goed af met de gemeentes en zitten zeker met hen op één lijn. De beleidsregels over participatie en communicatie

moeten nog afgestemd worden met de gemeentes, we hopen direct na de zomer met iets te kunnen komen maar we zijn afhankelijk van de huidige tijd.

De voorzitter sluit de beraadslaging met de conclusie dat Statenstuk 2020-928 als B-stuk behandeld zal worden in de Statenvergadering van 20 mei 2020.

10. Afschrift van de brief van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten Generaal over Windpark De Drentse Monden en Oostermoer en Lofar (ongedateerd, ontvangen op 6 januari 2020)

Geagendeerd op verzoek van de Statenfractie PVV.

De heer Koopmans (PVV) vindt dat er te weinig technische informatie is om te kunnen beoordelen of een zonnepark geen invloed heeft op Lofar en al helemaal niets over storingen van windturbines op Lofar in combinatie met een zonnepark. Er wordt getornd aan het bestaansrecht aan Lofar en dat gaat de PVV aan het hart. De fractie vraagt aan de gedeputeerde of de provincie Lofar kan steunen in de problematiek en of GS bereid zijn om daarop actie te ondernemen.

Voor de PvdA is het nog onduidelijk hoe het zit met de open Science Hub in het dorps huis in Borger-Odoorn. Van de burgemeester van Borger-Odoorn heeft men begrepen dat deze opengaat en dat deze Science Hub ook graag in het Lofar gebied had willen zitten.

De Partij voor de Dieren merkt op dat GS aangeeft dat de provincie geen partij is. Het is van belang om een wetenschappelijk instituut te beschermen en deelt de zorg van de PVV over andere stralingsgevoeligheden en pleit dat er in Drenthe eerst onderzoek wordt gedaan voordat dit wordt uitgerold.

Voor D66 is Astron een zeer belangrijk instituut en krijgt vanuit de fractie ook alle steun.

De SP deelt hetgeen PvdD noemde en wil ook excuus aanbieden aan het college omdat de SP een fout heeft gemaakt. Waar de SP artikel 33 noemde bedoelde zij artikel 225 van de Omgevingsverordening. GS heeft veel vragen niet beantwoord en vraagt of GS dat alsnog kan doen. De SP vraagt zich af of het artikel in de Omgevingsverordening genoeg bescherming biedt.

De ChristenUnie is van mening dat Astron belangrijk is en de door Astron uitgevoerde en geaccordeerde gegevens geven aan dat de grens niet is overschreden dus zijn er geen maatregelen nodig.

GroenLinks sluit aan bij het antwoord van de ChristenUnie. Vindt het belangrijk dat recreatie, techniek en natuur samen in het Lofar gebied een goede combinatie zijn en zijn blij met de ontwikkelingen van de Science Hub zoals de PvdA eerder noemde.

Het Forum voor Democratie vraagt zich af wat Astron gaat doen met die € 5 miljoen en wat de Monden met die € 2,1 miljoen gaat doen en of daar al iets meer over bekend is.

Het CDA vindt Lofar een belangrijk project en is daarmee ook belangrijk voor het imago van Drenthe. Zijn ervan overtuigd dat GS er alles aan doet om Lofar te behouden.

De VVD is blij met de reactie van GS in eerste termijn. Het is aan de betreffende gemeente om vergunningverlening en handhaving op te pakken en de VVD ziet voor GS verder geen rol in dit geheel.

De reactie van het college van GS op hoofdlijnen wordt als volgt verwoord

Gedeputeerde Stelpstra geeft nogmaals aan dat het college Astron heel belangrijk vinden en verwijst nogmaals naar de beantwoording van GS in eerste termijn.

De voorzitter sluit de beraadslaging met de conclusie dat dit agendapunt afgehandeld is.

11. Energietransitie-agenda 2020-2023; Statenstuk 2020-932

De PvdA geeft aan dat het goed is te lezen dat GS zich inzet voor de energietransitie voor mensen met een kleine beurs. Denkt dat een Drentse Taskforce 'duurzaam voor Drenthe met een kleine beurs' wenselijk is. Hoopt dat voor het einde van het jaar oplossingen zijn gekomen voor de sociale energietransitie. De Taskforce zou dan kunnen bestaan uit mensen van bijvoorbeeld de installatiebranche, de financiële sector en de zorg- en welzijnssector om deze problematiek aan te pakken en de PvdA hoort graag hoe GS over dit punt denkt. Daarnaast is de fractie blij met het standpunt van GS over Drenthe sport duurzaam en vinden een vervolg hiervan zeer waardevol. Juist in deze tijden van Corona is het belangrijk dat de energietransitie doorgaat.

Volgens het Forum voor Democratie is over dit onderwerp het laatste woord nog niet gezegd en stelt voor om dit statenstuk als B-stuk door te zetten naar de volgende Statenvergadering. De fractie vindt het bijzonder dat GS de waterstoftechnieken als toekomstige alternatieven in 2050 zien. Als redenatie wordt door GS aangegeven dat deskundige partijen zich hierover hebben uitgelaten. Daarmee wordt Thorium al in een hoek geduwd terwijl de informatiebijeenkomst daarover nog niet is geweest.

De VVD had verwacht in de energietransitie-agenda te lezen welke projecten er gedaan gaan worden en wanneer. Wie zijn erbij betrokken en welke gelden gaan we hieraan besteden. Het stuk is meer een inhoudelijke beschouwing van waar GS mee bezig is. In de energietransitie-agenda kan de VVD geen concrete doelen vinden die er volgens GS wel in staan. VVD vraagt zich af hoe zij nu kunnen controleren of is het een kaderstellend document waar allerlei projectvoorstellen onder kunnen vallen.

Het CDA is van mening dat de energietransitie-agenda een redelijk beeld geeft van de manier waarop de provincie de energietransitie wil aanpakken. Uit wel haar zorgen over de uitvoerbaarheid van de speerpunten en de uitwerking daarvan. Constateert dat er een breed draagvlak is in Drenthe voor de energietransitie en vraagt zich af hoe "de sterkste schouders de zwaarste lasten" moeten dragen en hoe dat gerealiseerd gaat worden. Het CDA is positief over het idee van de PvdA om een zogeheten Taskforce in te stellen. Wat het CDA betreft moet er haast gemaakt worden met het Ontwikkelingsfonds. GroenLinks is van mening dat de energietransitie-agenda mooie doelen heeft gesteld maar zou graag voortdurend geïnformeerd willen worden over de uitwerkingen op alle fronten. Ook is GroenLinks nieuwsgierig naar de uitwerking van het beleid.

De PVV is blij dat de energietransitie niet op langere termijn zal leiden tot hogere energielasten voor de inwoners. De PVV mist nog wel een referentieperiode en vraagt of GS zo'n periode kan opstellen. Is van mening dat alleen kernenergie oplossing kan bieden in het behalen van de klimaatdoelen.

De ChristenUnie vindt het goed dat het geld, de € 4,1 miljoen voor de corporaties, overeenkomt met de taak van de sterkste schouders zullen de zwaarste lasten dragen. Vinden het idee van een Taskforce aantrekkelijk. CDA geeft aan dat het geïnformeerd worden door GS volgens de reguliere cyclus toch wat weinig is. Als er een substantiële uitwerking is moet deze aan PS voorgelegd worden. Tot slot vindt de ChristenUnie dat de generatietoets opnieuw moet worden aangewend.

De SP vraagt indien er bij meerdere partijen ontevredenheid heerst over dit stuk om dan dit stuk niet in stemming te brengen maar terug te sturen naar GS. De SP vindt het fijn om te lezen dat GS bezig is met het aanvragen van de Europese Elena subsidie maar juist in dit kader betreurd de SP het dat aanbevelingen 3 en 4 van het rapport van de NRK niet door GS zijn overgenomen. De SP steunt de PvdD dat er op provinciaal niveau wet of regelgeving op participatie en communicatie wordt ingesteld. Wil benadrukken dat bij waterstof het accent moet worden gelegd op groene waterstof uit hernieuwbare energie en wil hierop nog graag een reactie van GS. Tot slot hoopt de SP dat de provincie geen vergunningen meer gaat verlenen voor het opzetten van biomassa centrales.

Voor D66 betekent een agenda ook concrete stappen en mag wat dat betreft het tempo wel wat omhoog. Belangrijk dat ook de inwoners invloed kunnen uitoefenen en doen daarom de suggestie om het participatietraject in te voeren. D66 overweegt hier een motie over in te dienen in de Statenvergadering. Voorstel is om alle provinciale gebouwen in 2030 energieneutraal te laten zijn.

De antwoorden die de gedeputeerde heeft gegeven op de Motie vrije windmolens wordt door D66 gewaardeerd maar D66 gaat er vanuit dat gedeputeerde ook aan de andere punten uitvoering zal geven en willen daar graag over geïnformeerd worden.

De Partij voor de Dieren vindt de energietransitie-agenda belangrijk en ziet graag minder gebruik van fossiele brandstoffen. De fractie wil graag aandacht vragen voor het beleid over biomassa en of dat invloed heeft op de definitie van groengas. De fractie benadrukt het belang van het inzetten van energiecoaches en willen graag in deze tijd een platform hiervoor creëren zodat iedereen ondersteunt kan worden bij de inzet om energie te besparen.

De reactie van het college van GS op hoofdlijnen wordt als volgt verwoord

Gedeputeerde Stelpstra geeft aan dat GS met deze agenda vooral kaderstellend wilde zijn en dat er de komende tijd heel veel uitwerkingsvoorstellen richting PS zullen komen om de doelen die zijn gesteld te behalen. Hier is bewust voor gekozen omdat het een zeer dynamisch dossier is. Wat betreft de gedeputeerde blijven de voorstellen en percentages concreet en ontvangt PS de uitwerkingsvoorstellen. Op de lijst van toezegging staat dat er nog bijeenkomst zou worden georganiseerd over de sociale kant van de energietransitie, aanbod van gedeputeerde om hierover mee te denken blijft staan. In het idee van een pressure quoker van de PvdA kan de gedeputeerde zich wel vinden, of dat resulteert in een Taskforce moet blijken. Sport duurzaam is waardevol is want juist in deze tijden van coronacrisis moeten we door gaan met de energietransitie. De gedeputeerde geeft aan betreffende waterstof te varen op de deskundigheid van de deskundigen en wacht de Thorium bijeenkomst af. Ook de gedeputeerde heeft haast met het ontwikkelfonds en is verder van mening dat er genoeg wordt ingezet op het bijpraten van de Staten op dit onderwerp. De gedeputeerde is akkoord met de opmerking over de generatietoets en dat er ingezet moet worden op groene waterstof. Wat betreft de motie Vrije windmolens van D66 geeft gedeputeerde aan dat dit bij de VNG ligt omdat de provincie zelf geen windmolens bouwt. Het beleid over Biomassa zal eind dit jaar komen en de vragen van PvdD zullen dan ook beantwoord worden

De voorzitter concludeert dat dit stuk als bespreek stuk doorgezet wordt naar de PS vergadering van 20 mei 2020.

12. Samenvatting van de vergadering van 4 maart 202 en de lijst van toezeggingen

De samenvatting van de vergadering van 4 maart 2020 en de lijst van toezeggingen is in de schriftelijke eerste termijn vastgesteld.

13. Ingekomen stukken

Binnengekomen zijn de brieven A.1 t/m A.19 en B.1 t/m B.38.

A, Brieven/ mededelingen van GS A.1 t/m A.19

A12. Reactie advies wolf (brief van 14 april 2020)

Mevrouw Zwaan (VVD) wil Brief A12 samen met D66 agenderen voor de PS vergadering van 20 mei 2020 en zullen hiervoor een onderbouwing voor 18 mei a.s. aanleveren.

A16. Gevolgen Coronavirus (brief van 17 april 2020)

Mevrouw Zwaan (VVD) brief A16 agenderen voor de FCBE vergadering op 24 juni 2020 en leveren hiervoor een onderbouwing aan voor 18 mei 2020. (NB: aangepast geagendeerd op PS van 20 mei)

Overige brieven B.1 t/m B.38

B.36 *Reactie IPO van 24 april 2020 op Kamerbrief van 24 april 2020 over Voortgang stikstofproblematiek: structurele aanpak*

De heer Vorenkamp (PVV) wil dit punt agenderen.

De voorzitter merkt op dat deze brief al reeds geagendeerd staat voor de volgende Statenvergadering van 20 mei 2020.

14. IPO-, SNN-, EU-aangelegenheden, NRK en verbonden partijen

Er zijn geen opmerkingen.

15. Sluiting

De voorzitter bedankt alle aanwezigen en sluit de vergadering om 15.33 uur.

De volgende vergadering zal plaatsvinden op 17 juni 2020.

Vastgesteld in de vergadering van de Statencommissie Omgevingsbeleid van 17 juni 2020.

, voorzitter

, statenadviseur

Toezeggingenlijst Statencommissie Omgevingsbeleid, 6 mei 2020

Naam	Omschrijving	Startdatum	Einddatum	Stand van Zaken
Korte termijn Toezeggingen				
1. Actieplan Sociale energietransitie	<u>Gedeputeerde Stelpstra</u> zegt toe mee te willen werken aan een Statenontmoeting die PS met de nieuwe staten wil gaan te houden.	27.02.2019		
2. informatiebijeenkomst Kader Richtlijn Water	<u>Gedeputeerde Kuipers</u> zegt toe de staten tijdig van informatie te voorzien voor de bijeenkomst.	04.12.2019	17.06.2020	Er stond een bijeenkomst gepland op 20 mei 2020 (i.v.m. corona niet doorgedaan)
	<u>Toezeegging gedeputeerde Kuipers:</u> De relevante informatie, waaronder het rapport onderzoek naar effecten van droogte (2018) komt ter beschikking aan de fracties.	06.05.2020	17.06.2020	LIS B.17 Rapport beleidstafel Droogte “Nederland beter weerbaar tegen droogte”.
3. Bomenkap	<u>Gedeputeerde Jumelet</u> zegt toe binnen het VDG de onderwerpen handhaving op het verdwijnen van landschapselementen en Drents Goud op de agenda te plaatsen.	06.05.2020	16.09.2020	
Lange termijn Toezeggingen				
1.				
MOTIES				
M 2019-19 , Generatietoets	Verzoekt het College: Onderzoek te doen naar een ‘generatietoets’ door bij wijze van proef bij de Woonagenda, de Energieagenda en Econ. Koers in beeld te brengen wat de (beleids-) effecten zijn voor verschillende generaties.	13.11.2019		

<p>M 2019-25, Verduurzamen boerderijen Drents Landschap</p>	<p>Verzoekt het College: In overleg met NMF Drenthe, LTO en gemeenten het plaatsen v.d. kleine windmolens in het landelijk gebied door zelfstandig ondernemers en agrariërs, zo mogelijk in samenwerking met lokale energiecoöps en de mogelijkheid voor lokale initiatieven mee te laten delen, aanjagen en stimuleren. In overleg te gaan met gem. of er bereidheid is lokale belemmerende regelgeving weg te nemen en daarbij indien gewenst ondersteuning te bieden. PS te informeren over het vervolg (inspanningen en resultaten).</p>	<p>13.11.2019</p>		
<p>M 2019-26, Thorium opnemen in vragen rondom de energietransitie</p>	<p>Besluiten: om tussen nu en een half jaar een informatiebijeenkomst over Thorium (4^e punt overwegingen) te organiseren en verzoeken aan de Staten-griffie om hiervoor, in samenwerking met enkele statenleden, de voorbereiding en organisatie te hand te nemen.</p>	<p>13.11.2019</p>	<p>17.06.2020</p>	